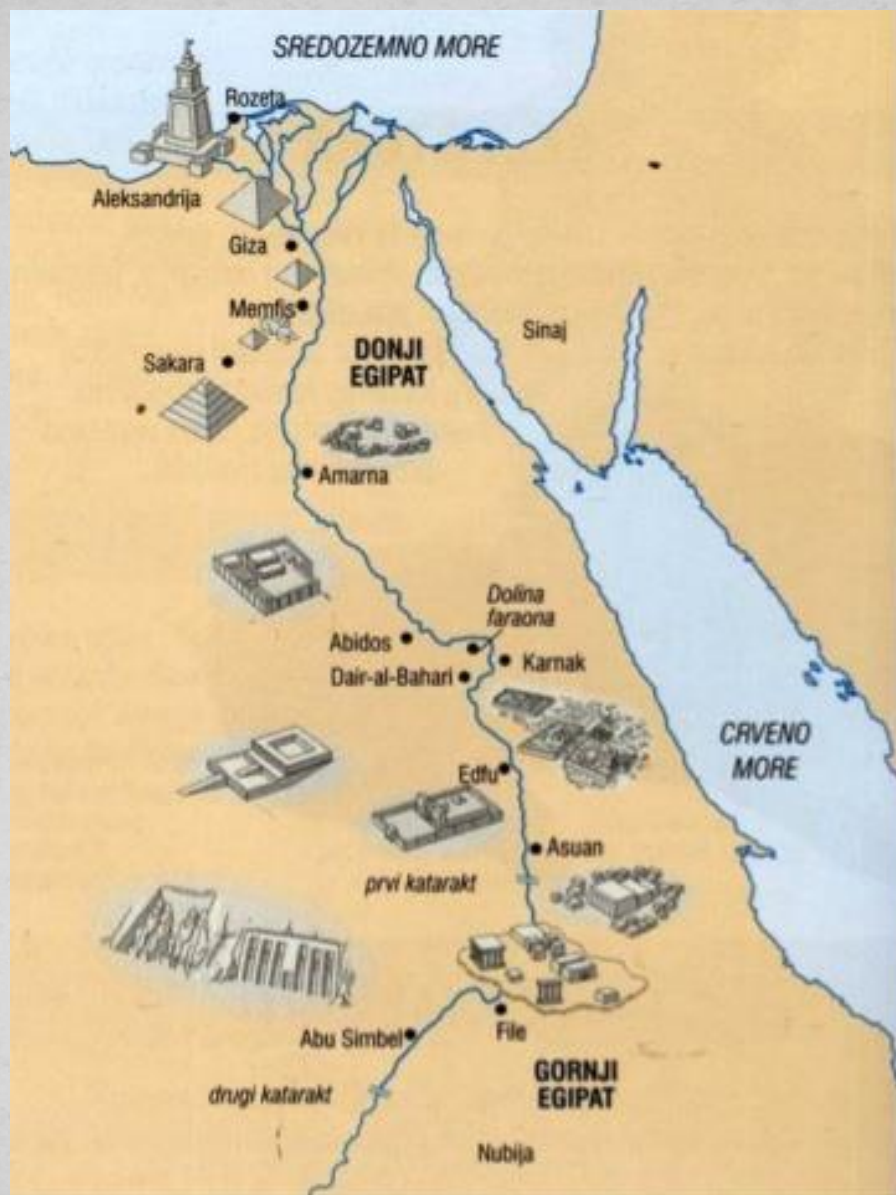

ПРВЕ ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ: СТАРИ ЕГИПАТ

- **СТАРИ ЕГИПАТ** – КУЛТУРА КОЈА СЕ РАЗВИЛА У ДОЛИНИ РЕКЕ НИЛА У ПЕРИОДУ ОД ОКО 3000 ГОДИНА ПРЕ ПОЧЕТКА НОВОГ МИЛЕНИЈУМА
- ИМАЈУЋИ У ВИДУ ЊЕНО ТРАЈАЊЕ (3000 ГОДИНА) И УМЕТНИЧКО-ТЕХНИЧКА ДОСТИГНУЋА НЕКИ НАУЧНИЦИ ЈЕ СМАТРАЈУ НАЈДУЖОМ И НАЈРАЗВИЈЕНИЈОМ ЦИВИЛИЗАЦИЈОМ НА СВЕТУ
- ПО УРЕЂЕЊУ ЕГИПАТ ЈЕ БИО РОБОВЛАСНИЧКА ДРЖАВА НА ЧЕЛУ СА ФАРАОНОМ
- У ДОБА НАЈВЕЋЕГ РАСПРОСТИРАЊА ЕГИПАТ ЈЕ ЗАУЗИМАО ТЕРИТОРИЈУ ОД НУБИЈЕ ДО ЈУЖНЕ СИРИЈЕ
- СРЕДИШТЕ ОВЕ КУЛТУРЕ УВЕК ЈЕ БИЛА ДОЛИНА РЕКЕ НИЛА, ОД КОГА ЈЕ ЗАВИСИЛА ЗЕМЉОРАДЊА (ХЕРОДОТ – “ЕГИПАТ КАО ДАР НИЛА”; “ЖИТНИЦА ЦАРСТВА” У ДОБА РИМЉАНА)

Око 3100. г. п.н.е. – уједињење горњег и доњег Египта под Менесом

Старо царство (2686 – 2181.г. п.н.е.)

- мастабе
  - Зосерова пирамида (III династија)
  - пирамиде код Гизе (IV династија)
- Престоница је у Мемфису

Средње царство (1991–1786.г. п.н.е.)

- процват скулптуре

Ново царство (1567 – 1085.г.п.н.е.)

- храмови
  - гробнице у Долини Краљева
  - Тутанкамонова гробница (XVIII династија)
- Престоница је у Теби

Касни период (664 – 332. г. п.н.е.)

После асирске инвазије и уништења Мемфиса и Тебе

Доба Птолемеја (321 – 30.г. п.н.е.)

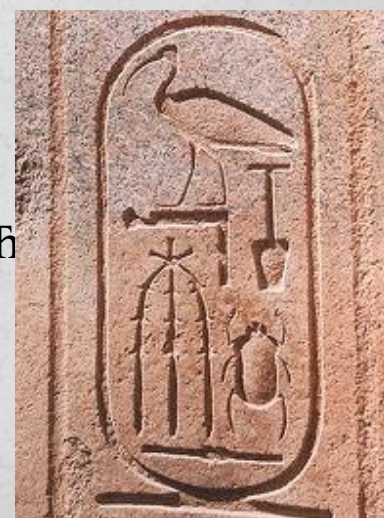
После освајања Александра Македонског

- **ТЕКОВИНЕ ЕГИПАТСКЕ ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ СУ БРОЈНЕ:** ПРОНАЛАЗАК СТАКЛА, ХАРТИЈЕ, МАСТИЛА, ЛАНА, КАЛЕНДАРА, ЧАСОВНИКА, ГЕОМЕТРИЈЕ, ПРВИ СУ ВРШИЛИ ПОПИС СТАНОВНИКА, УВЕЛИ ОСНОВНО И СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ, МОНОТЕИЗАМ (РЕЛИГИЈА СА ЈЕДНИМ БОГОМ), РАЗВИЛИ ЕТИЧКУ ФИЛОЗОФИЈУ И РАСПРОСТРАЊЕНУ МОНОГАМИЈУ
- ЈЕЗИК ЕГИПЋАНА ЈЕ БИО БЛИЗАК БЕРБЕРСКИМ И СЕМИТСКИМ ЈЕЗИЦИМА И ПОРЕД СУМЕРСКОГ ИМА НАЈДУЖУ ИСТОРИЈУ (ЗАПИСИВАН ЈЕ ОД 3200 Г.П.Н.Е. ДО СРЕДЊЕГ ВЕКА)
- ЗВАНИЧНО ПИСМО У ЕГИПТУ БИЛИ СУ **ХИЈЕРОГЛИФИ** (СЛИКОВНО ПИСМО, ЗНАЦИ ПРЕДСТАВЉАЈУ ЦЕЛЕ РЕЧИ У КОМБИНАЦИЈИ СА ФОНЕТСКИМ – АЛФАБЕТСКИМ СИМБОЛИМА КОЈИ ИХ ПОВЕЗУЈУ)

ХИЈЕРОГЛИФИМА ЈЕ ПРИПИСИВАНА МАГИЈСКА МОЋ
(КОРИШЋЕНИ СУ У ГРОБНИЦАМА, ХРАМОВИМА И
РЕЛИГИЈСКИМ СПИСИМА)

Some Determinative Symbols

РА

ИЗИДА

ОЗИРИС

АНУБИС

ХОРУС

ХАТХОР

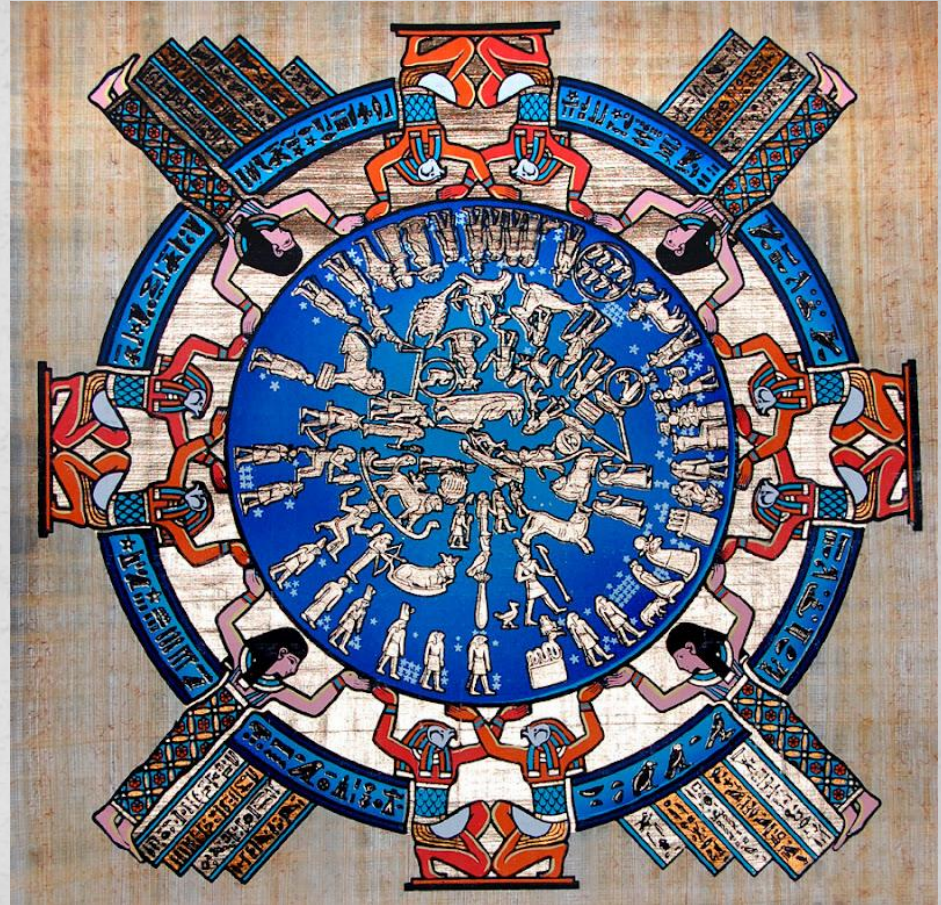

ГЛАВНА ЕГИПАТСКА БОЖАНСТВА

КАЛЕНДАР

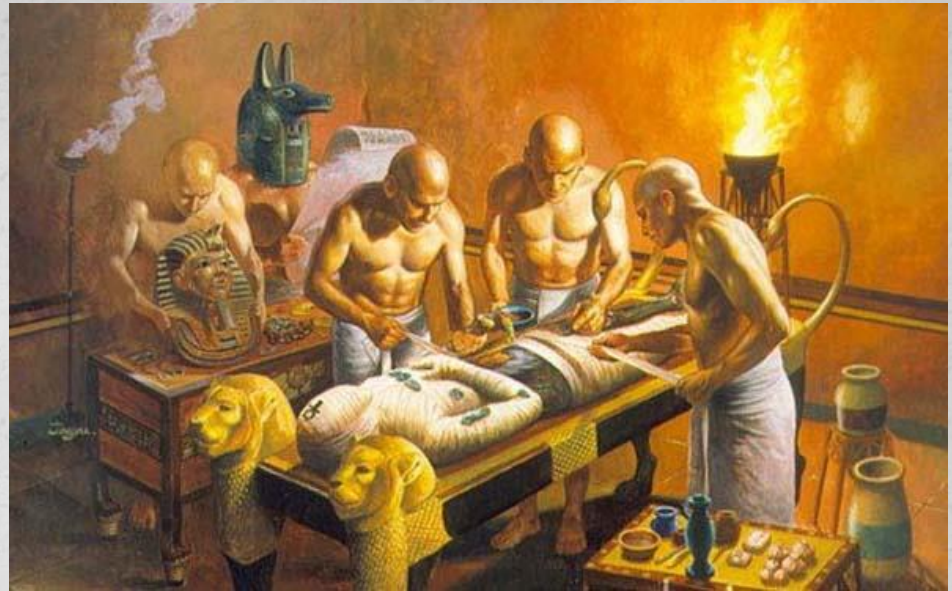
- ПРАТИЛИ СУ ПЕРИОДЕ ИЗЛИВАЊА НИЛА И ПО ЊИМА РАЧУНАЛИ МЕСЕЦЕ
- ЕГИПАТСКИ КАЛЕНДАР ЈЕ ИМАО 356 ДАНА КАО И САВРЕМЕНИ
- СТВОРИЛИ СУ ГА ПОСМАТРАЈУЧИ ЗВЕЗДЕ И ТАКО ЗНАЧАЈНО ДОПРИНЕЛИ РАЗВОЈУ АСТРОНОМИЈЕ

- **ЕГИПАТСКА УМЕТНОСТ – АРХИТЕКТУРА, СКУЛПТУРА И СЛИКАРСТВО СТАРОГ ЕГИПТА У ПЕРИОДУ ОД ПРАИСТОРИЈЕ ДО РИМСКИХ ОСВАЈАЊА 30. Г.П.Н.Е.**
- **ЕГИПАТСКУ КУЛТУРУ ПОЗНАЈЕМО ЗАХВАЉУЈУЋИ ПИСАНИМ ИЗВОРИМА (НАТПИСИ У ГРОБНИЦАМА И ПАПИРУСИ) И МАТЕРИЈАЛНИМ ОСТАЦИМА (ГРОБНИЦЕ – ПИРАМИДЕ, ХРАМОВИ И ПАЛАТЕ)**
- **УМЕТНОСТ ЈЕ ПРВЕНСТВЕНО БИЛА У СЛУЖБИ РЕЛИГИЈЕ И ПОЛИТИКЕ (СЛАВИ ЖИВОТ И МОЋ ВЛАДАРА – ФАРАОНА, КОЈИ ЈЕ СМАТРАН СИНОМ ВРХОВНОГ БОГА РА)**
- **ИАКО ЈЕ ЕГИПАТСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА БИЛА ТЕХНОЛОШКИ ВЕОМА НАПРЕДНА, УМЕТНОСТ ЧИЈИ СУ КАНОНИ ДЕФИНИСАНИ У РАНОМ ПЕРИОДУ (СТАРО ЦАРСТВО), БИЛА ЈЕ ВРЛО КОНЗЕРВАТИВНА И НИЈЕ СЕ МЕЊАЛА СКОРО 3000 ГОДИНА**

□ ВЕЛИКУ УЛОГУ У УМЕТНОСТИ И САМОМ ЖИВОТУ
ЕГИПЋАНА ИМАО ЈЕ **КУЛТ МРТВИХ – ВЕРОВАЊЕ У
ЗАГРОБНИ ЖИВОТ**

- ✓ ЕГИПАТСКА УМЕТНОСТ БИЛА ЈЕ КУЛТНОГ КАРАКТЕРА И ВЕЗАНА ЗА ГРОБНИЦЕ И ХРАМОВЕ
- ✓ ГРОБНИЦЕ СУ БИЛЕ НАМЕЊЕНЕ ЖИВОТУ ПОСЛЕ СМРТИ
- ✓ НИЈЕ ПОСТОЈАО СТРАХ ОД СМРТИ – СВАКИ ЕГИПЋАНИН ЈЕ СМАТРАО ДА БИ ТОКОМ ЖИВОТА ТРЕБАЛО СЕБИ ДА ОБЕЗБЕДИ СРЕЋАН ЖИВОТ НАКОН СМРТИ
- ✓ ГРОБНИЦЕ СУ ЗАТО БИЛЕ ИСПУЊЕНЕ ИНВЕНТАРОМ И СЛИКАМА КОЈЕ СУ ОПОНАШАЛЕ СВАКОДНЕВНО ОКРУЖЕЊЕ
- ✓ ЗА ЖИВОТ ПОСЛЕ СМРТИ ТРЕБАЛО ЈЕ ОБЕЗБЕДИТИ ТЕЛО ГДЕ ЋЕ ОБИТАВАТИ “КА” (ОСНОВНА ЖИВОТНА ЕНЕРГИЈА И БЕСМРТНА ЧОВЕКОВА СНАГА)– МУМИЈУ ИЛИ СТАТУУ
- ✓ ПОКОЈНИЦИМА СУ ПРИНОШЕНЕ ПОНУДЕ И ВРШЕНИ СУ ДНЕВНИ ОБРЕДИ ИЛИ СУ ИМ ОСТАВЉАНИ ТРАЈНИ ПРИЛОЗИ (ИНВЕНТАР ГРОБНИЦЕ)

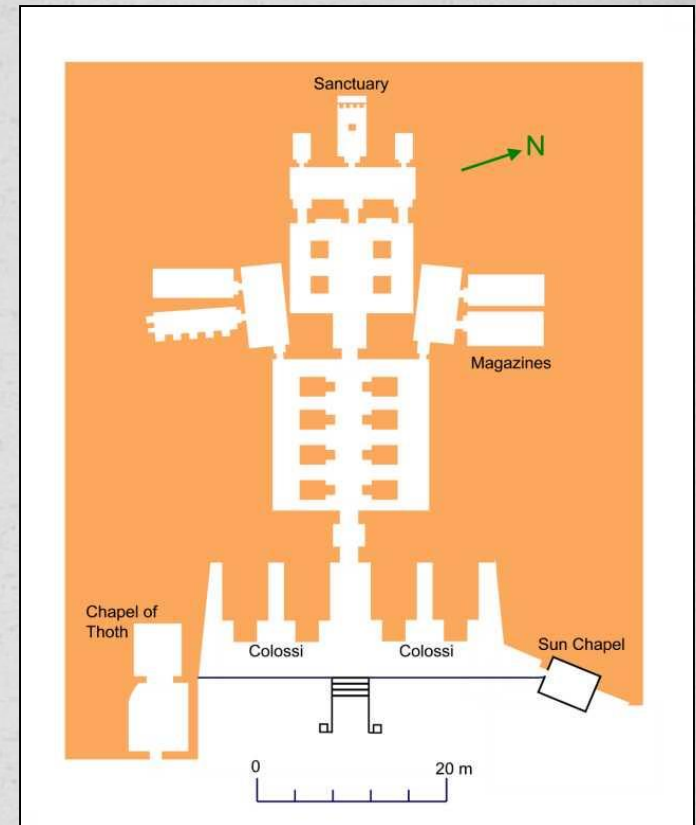

Озирисов суд, детаљ из Књиге мртвих, око 1295 – 1186 г.п.н.е

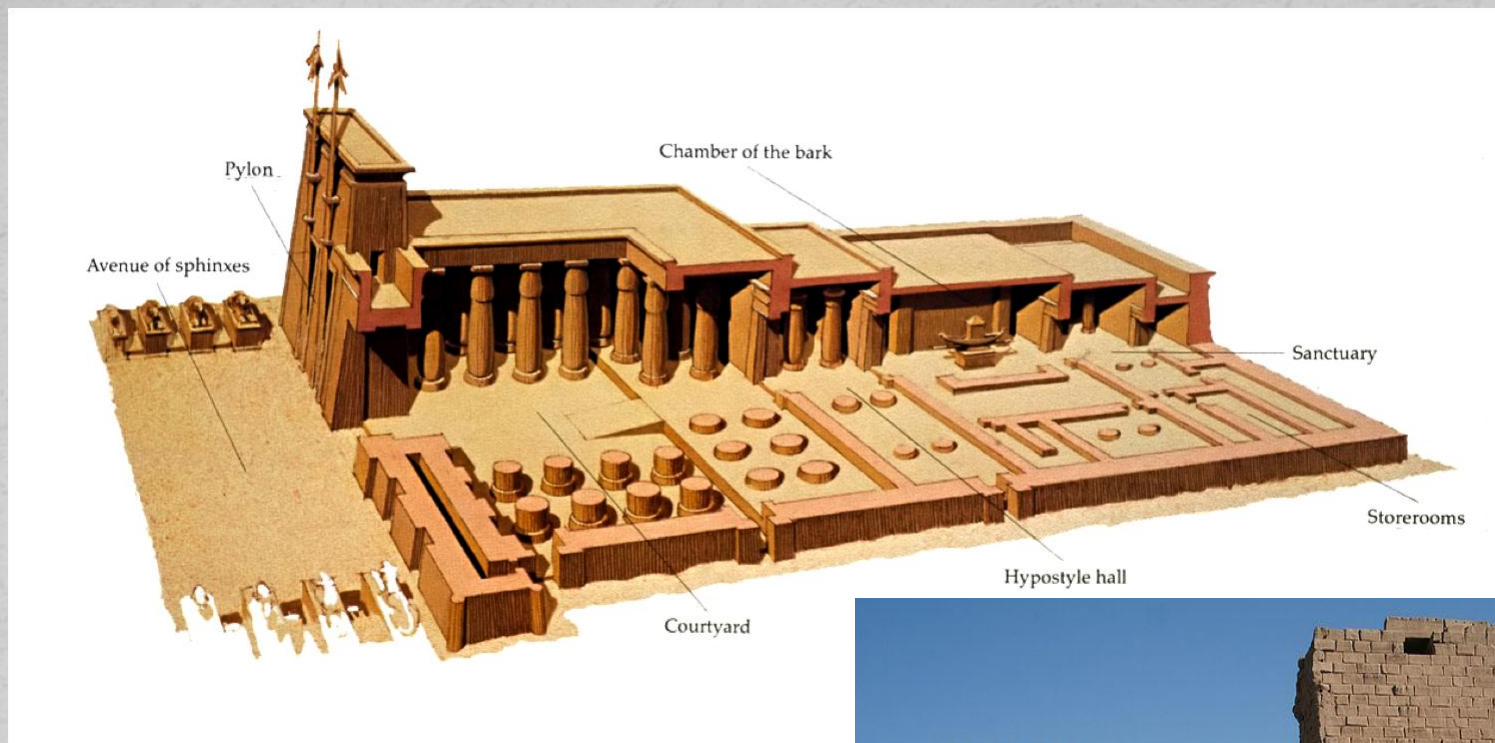

Погребни храм краљице Хатшепсут у Деир-ел-Бахриу,
око 1485 г.п.н.е

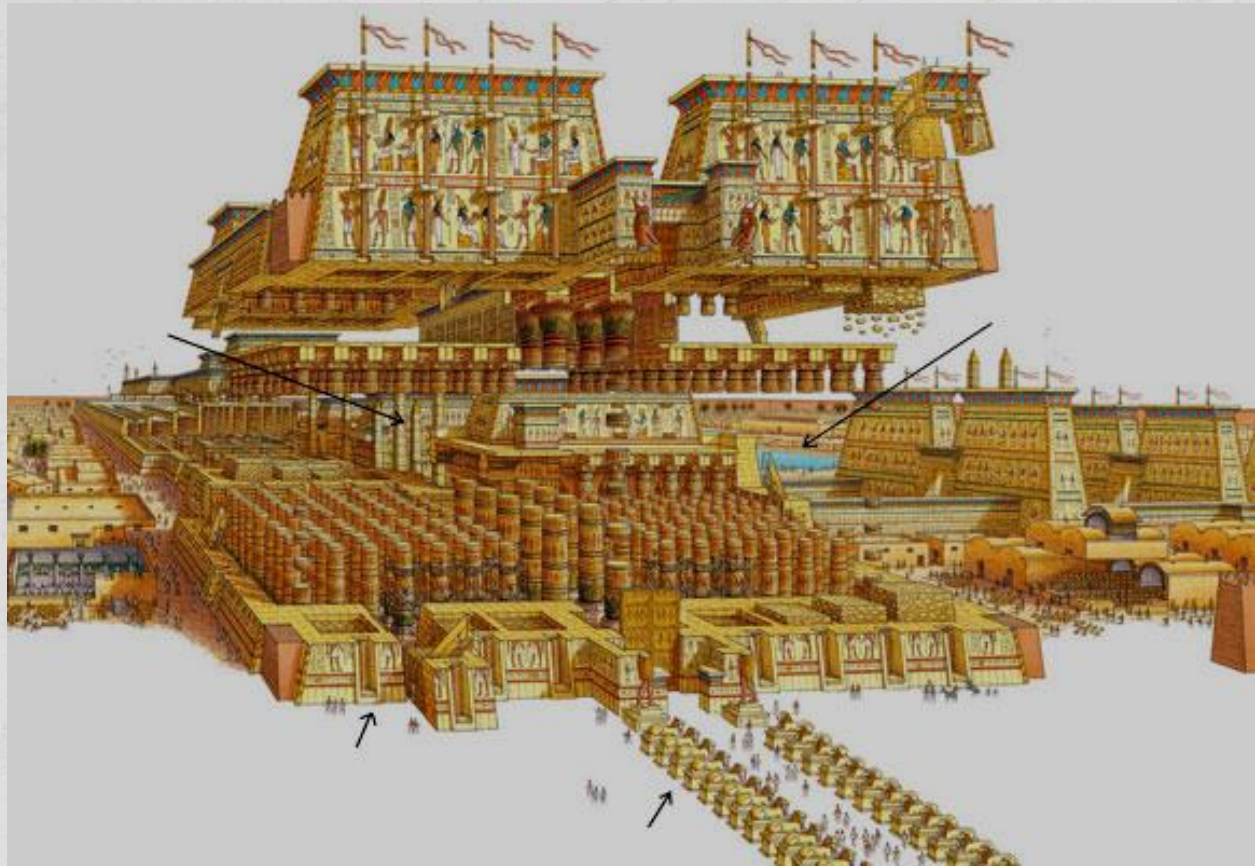

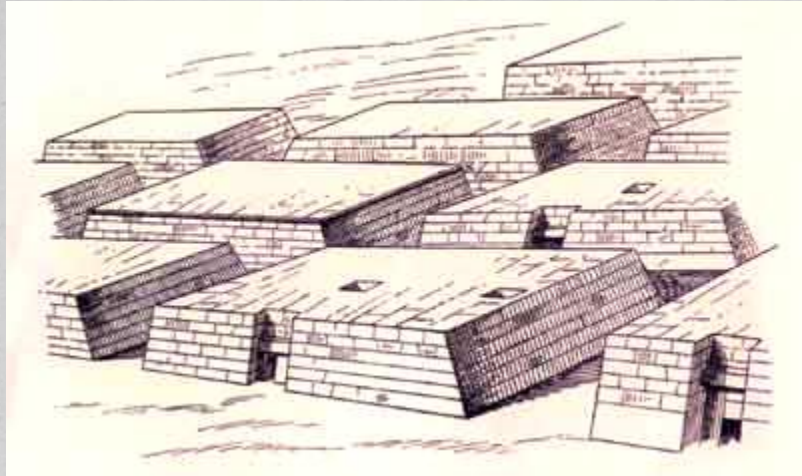
Храм Рамзеса II у Абу Симбелу, око 1260 г.п.н.е

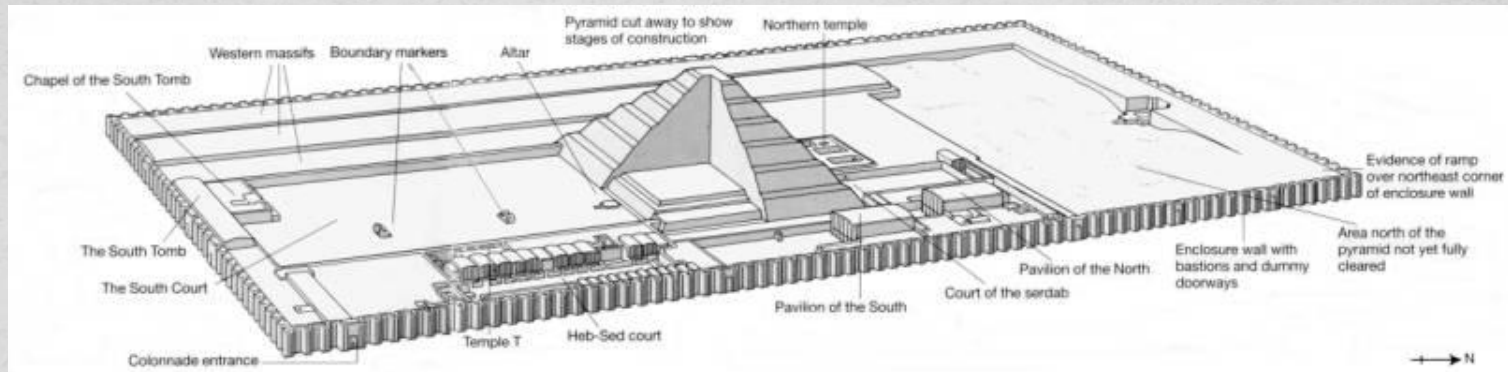
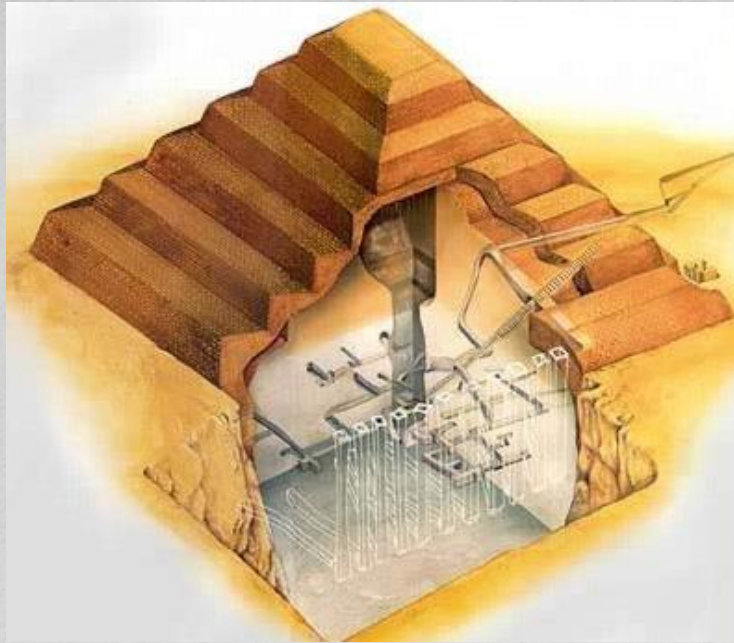

Улазни пилон и авенија
сфинги, храмови у Карнаку

Гробница (пирамида) краља Цозера (Зосера), око 2650 г.п.н.е.

**ЗЛАТНО ДОБА ПИРАМИДА – ПИРАМИДЕ У ГИЗИ:
КЕОПСОВА (2570 г.п.н.е), КЕФРЕНОВА (2530 г.п.н.е),
МИКЕРИНОВА (1500 г.п.н.е)**

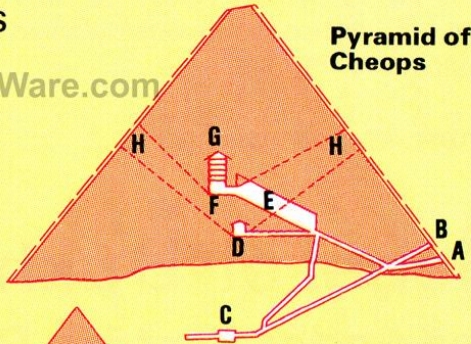

Sections

(from W)

www.PlanetWare.com

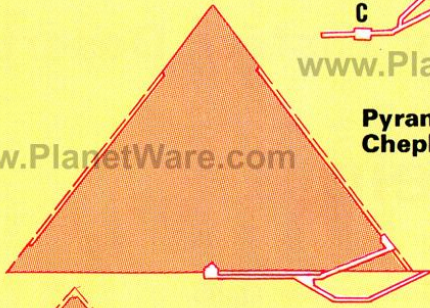
Height
450 ft/137.2 m
(originally
481 ft/146.5 m)

Pyramid of Cheops

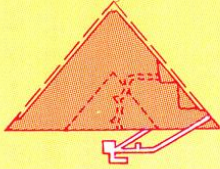
www.PlanetWare.com

www.PlanetWare.com

Pyramid of Chephren

Height
448 ft/136.5 m
(originally
471 ft/143.5 m)

Pyramid of Mycerinus

Height 203 ft/62 m
(originally 218 ft/66.5 m)

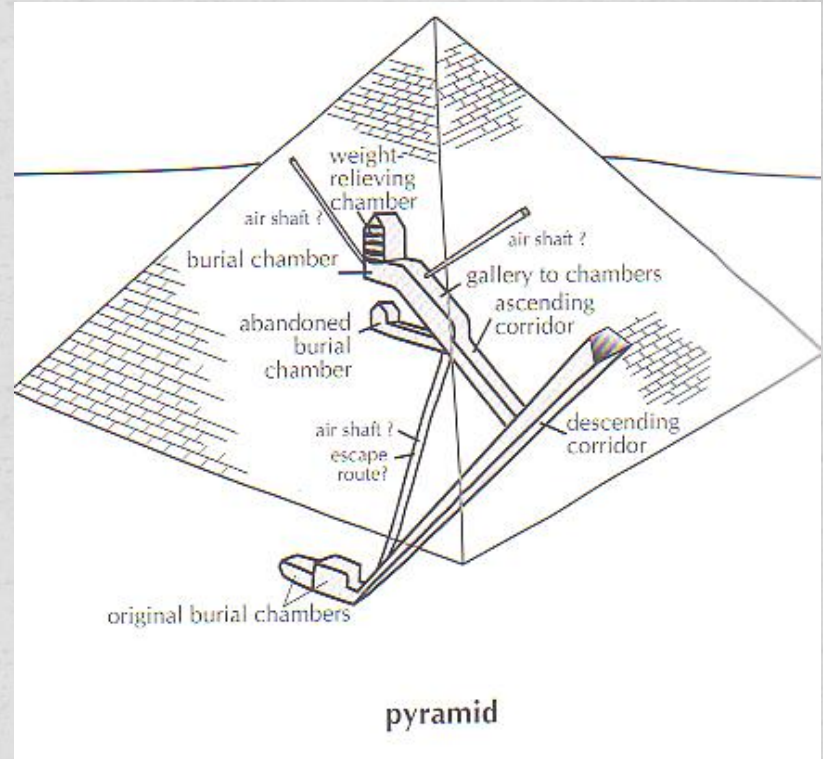
www.PlanetWare.com

PYRAMID OF CHEOPS

A Present entrance
B Original entrance

C Old tomb chamber
D Queen's Chamber
E Grand Gallery

F King's Chamber
G Relieving chamber
H Air-shafts

pyramid

PYRAMID STRUCTURES FROM AROUND THE WORLD

Ziggurat of Tepe Sialk
Kashan, Iran - 3000 BCE

Pyramid of Djoser
Memphis, Egypt - 2610 BCE

Pyramid of Khufu
Cairo, Egypt - 2560 BCE

Ziggurat of Ur
City of Ur, Iraq - 2000 BCE

Tomb of King Kashta
Meroe, Nubia - 500 BCE

Qin Shi Mausoleum
Xi'an, China - 210 BCE

Pyramid of the Sun
Teotihuacan, Mexico - 100 CE

Tomb of the General
City of Ji'an, China - 300 CE

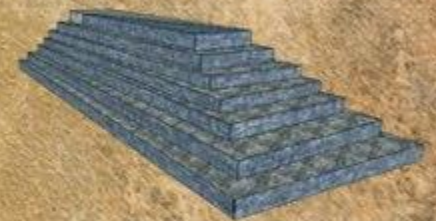
Borobudur Temple
Java, Indonesia - 800 CE

Prang Temple
Kol Ker, Cambodia - 940

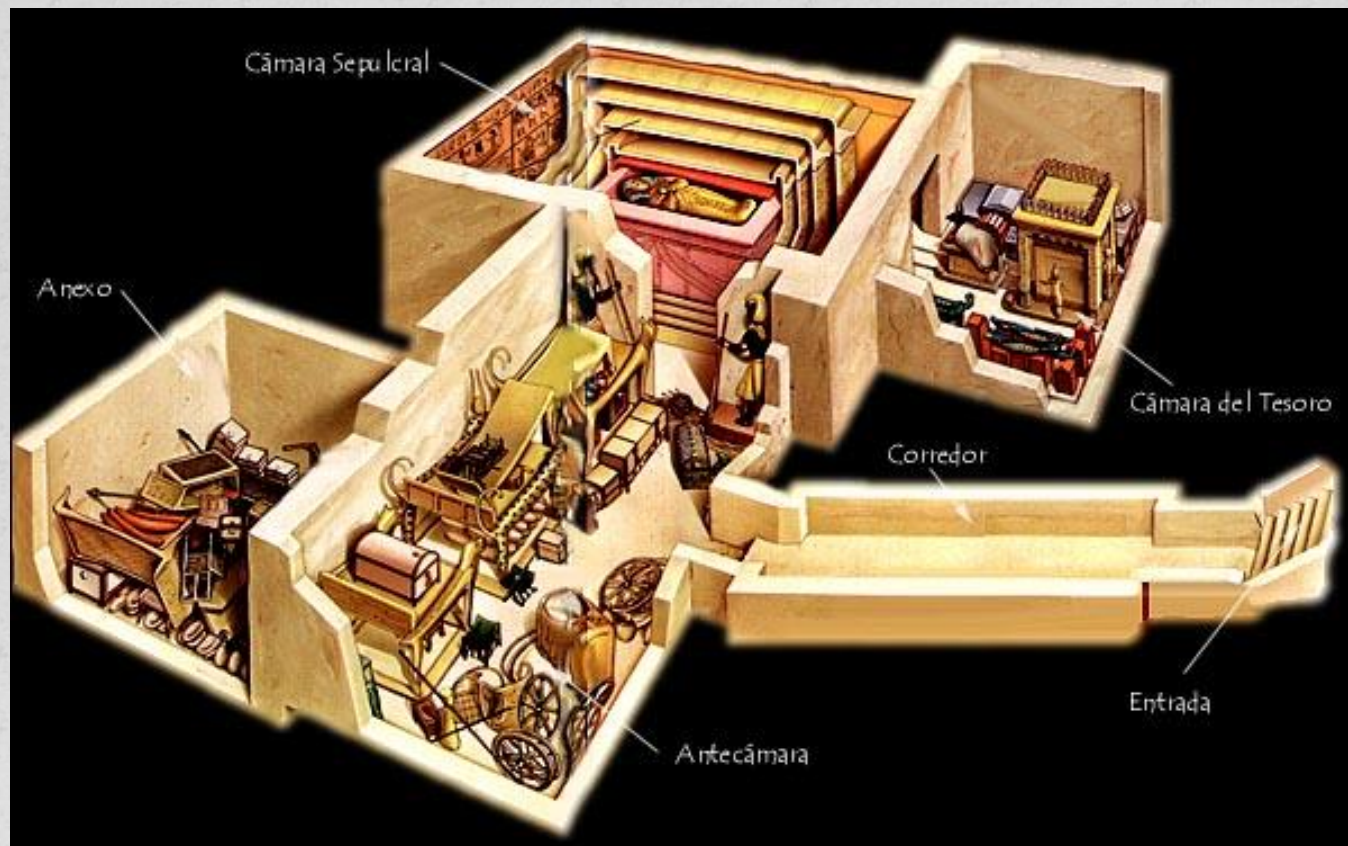
El Castillo
Chichen Itza, Mexico - 1000 CE

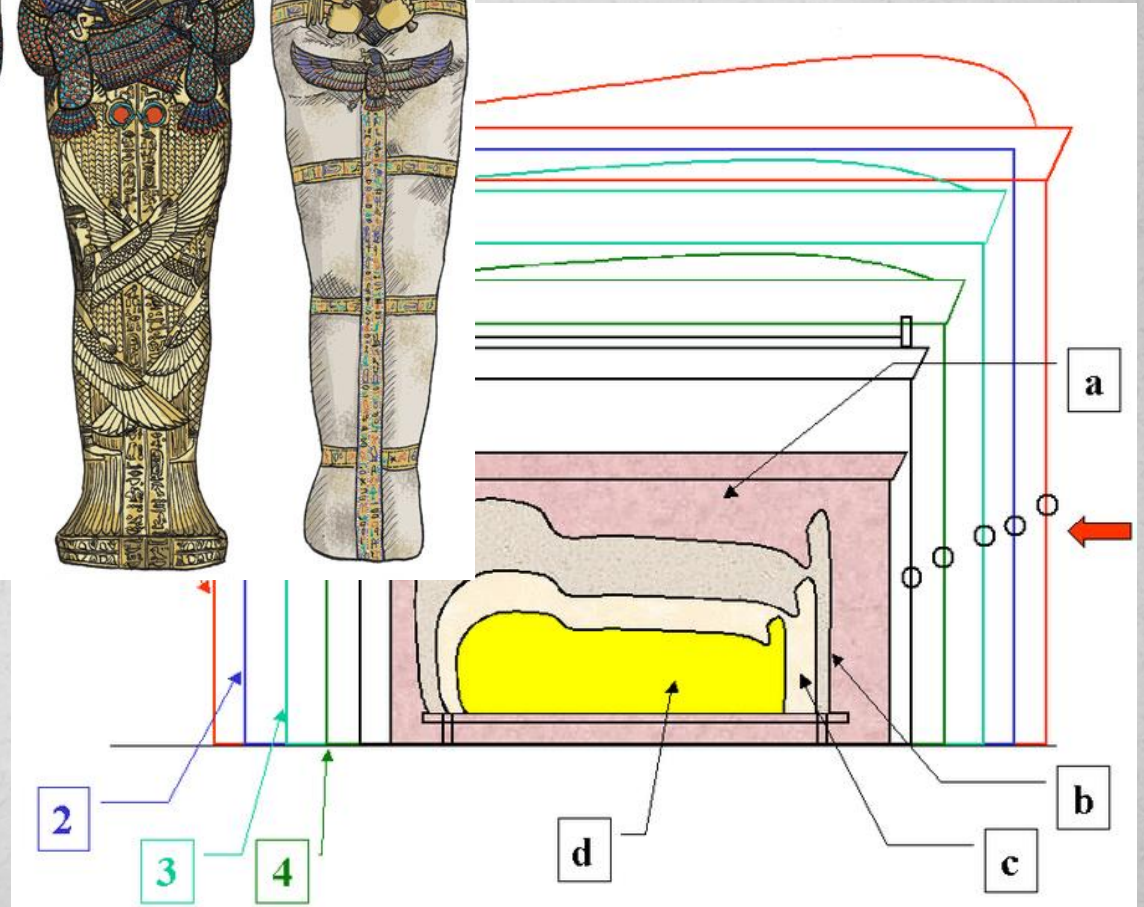

Pyramids of Güímar
Chacona, Tenerife - 1700 CE

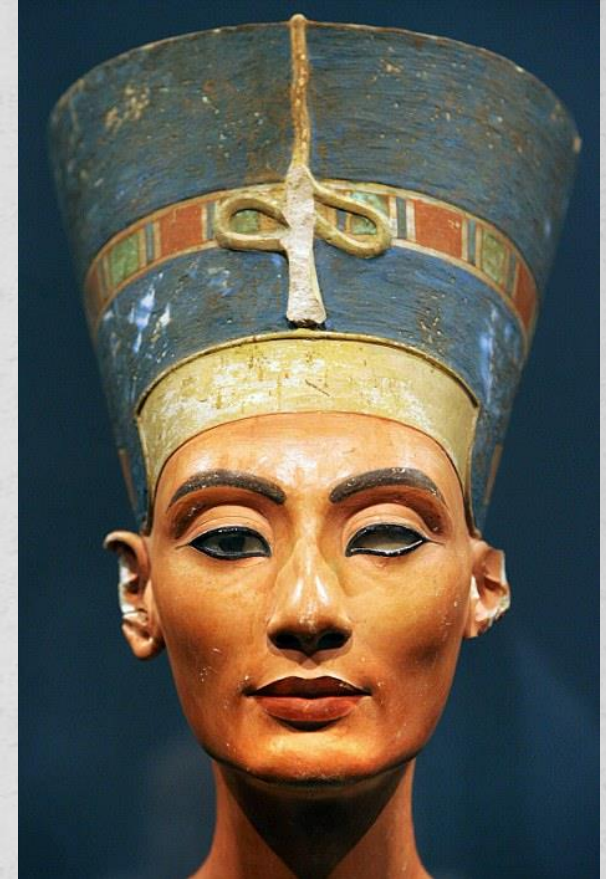

ТУТАНКАМОНОВ ГРОБ, ОКО 1360 г.п.н.е
(ДОЛИНА КРАЉЕВА, ЛУКСОР, ПРОНАЂЕН 1922 Г.)

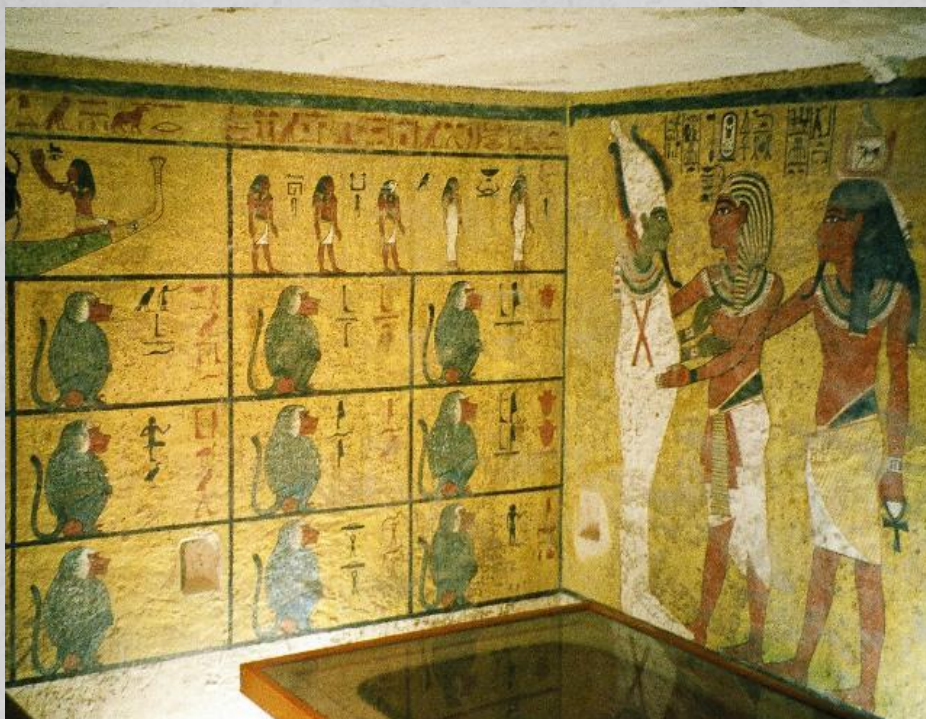

Краљица Нефертити,
око 1365 г.п.н.е, бојени кречњак,
висина 51 цм – РЕАЛИЗАМ И
ПОКУШАЈ НАПУШТАЊА
СТРОГОГ КАНОНА, XVIII
ДИНАСТИЈА

← СЛИКАРСТВО У
ТУТАНКАМОНОВОЈ ГРОБНИЦИ,
ОКО 1360 г.п.н.е

ТУТАНКАМОН У ЛОВУ, ДЕТАЉ
БОЈЕНОГ КОВЧЕГА ИЗ
ГРОБНИЦЕ, ОКО 1360 г.п.н.е →

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!!!